

A
-
26
4
71

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

Radijs

Vroege Zomerteelt 1993

rassenproef 2e beoordeling

Gebruikswaarde-onderzoek
glasgroenten

L. Hogendonk

P. Steenbergen

J. v. Uffelen

2206507

INHOUD

Tabel

I. Proefopzet

Proef- en proefveldgegevens 1

De rassen en hun inzenders 2

II. Waarnemingen

Toelichting bij de tabellen

Samenvatting van de beoordelingen in
cijfers door de commissie 3

Overzicht produktiegegevens 4

Verdeling van de cijfers die werden
gegeven als beoordeling op voosheid 5

Samenvatting van de gemaakte opmerkingen
bij de beoordelingen 6

Overzicht houdbaarheidsgegevens 7

Overzicht fusariumtoets 8

I. PROEFOPZET

Vanuit de in 1992 gehouden eerste beoordeling zijn vier radijsselecties c.q. rassen toegelaten tot het voortgezet onderzoek in 1993.

Saxa Nova en Saxa Rafine werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in 4-voud op de bedrijven van:

- Dhr. J. de Zeeuw te 's-Gravenzande
- Dhr. T. Janssen en Zn. te Schaijk
- Dhr. P. Zwinkels te Monster
- Dhr. M. vd. Stok te Maasdijk

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	Zeeuw	Janssen	Zwinkels	Stok
Zaaidichtheid	352	410	321	305
Zaaidatum	24-03	01-04	22-04	28-04
Beoordelingsdata	27-04	06-05	21-05	25-05
Aantal beoordelaars	9	10	8	8
Eigen ras	Saxa Super	Saxa Nova	Saxa Super	Saxa Nova
Zaadfractie	VZA	2.50 - 2.75		
	VZB	2.50 - 2.75		
	VZC	2.75 - 3.00		
	VZD	2.50 - 2.75		
	VZE	2.75 - 3.00		
	VZF	2.50 - 3.00		

Tabel 2. De rassen en hun inzenders

Code	Ras	Herkomst
VZA	Arista/NUN 0716	Nunhem
VZB	SG 5326	Pannevis
VZC	SG 5327	Pannevis
VZD	Amored/RS 90.036	Royal Sluis
Standaardrassen:		
VZE	Saxa Nova	Pannevis
VZF	Saxa Rafine	Rijk Zwaan

II. WAARNEMINGEN

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, het C.B.T. en de medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- knolvorm
- kleur knol
- looflengte
- geel lobblad
- kleur loof
- vroegheid
- uniformiteit knollen
- hoeveelheid afval
- gebruikswaarde van de bos
- gebruikswaarde van het zakje

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de beoordelingsdata werd de mate van voosheid bepaald door medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

De produktie van ongeveer 0.5 m² per veldje werd bepaald.

Verder zijn houdbaarheids proeven uitgevoerd en een fusariumtoets aan jonge plantjes ($\pm$ 10 dagen oud).

Alle resultaten worden weergegeven in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen

Cijfers:

knolvorm	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
knolkleur	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
looflengte	4 = te kort	7 = goed	9 = te lang
hoeveel geel lobblad	4 = zeer veel	7 = goed	9 = geen
kleur loof	4 = te licht	7 = goed	9 = te donker
vroegheid	4 = laat	7 = goed	9 = zeer vroeg
uniformiteit knollen	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
hoeveelheid afval	4 = zeer veel	7 = goed	9 = zeer weinig
gebruikswaarde bos	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
gebruikswaarde zakje	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed

Zee = de Zeeuw

Jan = Janssen

Zwi = Zwinkels

Sto = v.d. Stok

Z = eigen ras tuinder

Gem = Gemiddelde van de proefplaatsen

g.v.g. = gemiddeldvruchtgewicht

uniformiteitsindex: hoe hoger het cijfer hoe minder uniform

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie

	Knolvorm					Knolkleur					Looflengte				
	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem
VZA	6,3	5,8	5,3	5,4	5,7	6,4	6,4	6,1	6,5	6,4	8,1	8,1	7,8	8,3	8,1
VZB	6,6	6,7	6,5	6,1	6,5	6,9	6,8	6,3	6,1	6,5	7,0	7,0	6,8	6,8	6,9
VZC	6,8	6,3	7,1	5,5	6,4	7,2	7,2	7,3	6,9	7,2	7,5	7,5	7,3	7,4	7,4
VZD	6,7	6,5	6,3	5,8	6,3	6,4	6,3	6,5	5,6	6,2	8,4	8,8	8,7	8,6	8,6
VZE	6,4	6,1	5,8	5,0	5,8	6,8	6,5	6,3	6,1	6,4	7,1	7,2	7,2	6,9	7,1
VZF	5,8	6,2	6,4	5,9	6,1	6,4	6,6	6,7	6,1	6,5	7,1	7,2	7,1	6,9	7,1
Z	6,2	6,0	6,0	5,4		6,7	6,8	6,4	6,1		6,9	7,0	6,9	6,8	

	Geel lobblad					Kleur loof				
	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem
VZA	6,6	5,9	4,3	6,5	5,8	6,6	6,5	6,1	6,4	6,4
VZB	7,5	6,3	4,6	6,4	6,2	7,4	7,3	6,3	7,3	7,1
VZC	7,1	5,9	4,9	6,6	6,1	6,9	7,1	6,3	6,8	6,8
VZD	7,0	5,7	5,9	7,1	6,4	7,1	6,6	7,1	6,9	6,9
VZE	7,3	5,7	4,9	6,5	6,1	7,3	7,2	6,6	7,3	7,1
VZF	7,6	6,0	5,9	6,4	6,5	7,3	7,2	6,9	7,3	7,2
Z	7,5	6,7	5,6	7,0		7,4	7,5	6,5	7,4	

	Vroegheid					Uniformiteit					Hoeveelheid afval				
	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem
VZA	7,0	6,5	6,7	7,0	6,8	6,3	5,8	5,3	6,0	5,9	6,5	6,7	7,0	7,4	6,9
VZB	6,6	6,8	6,2	6,1	6,4	6,7	6,5	6,1	6,1	6,4	7,0	7,7	7,7	7,7	7,5
VZC	7,7	7,8	7,8	7,4	7,7	7,5	7,2	7,5	6,9	7,3	7,8	8,1	8,1	8,4	8,1
VZD	7,3	6,9	7,0	7,0	7,1	6,9	6,7	6,1	6,9	6,7	6,8	6,6	6,7	7,8	7,0
VZE	6,9	6,9	6,8	6,6	6,8	6,8	6,0	5,7	5,8	6,1	8,0	7,6	7,6	8,1	7,8
VZF	6,6	7,1	6,9	6,7	6,8	5,6	6,1	6,2	6,0	6,0	7,0	7,5	8,0	7,5	7,5
Z	6,8	6,9	6,4	6,3		6,2	6,0	5,6	5,8		7,2	8,1	7,6	8,3	

	Gebruikswaarde bos					Gebruikswaarde zak				
	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem	Zee	Jan	Zwi	Sto	gem
VZA	5,5	4,9	4,3	5,2	5,0	5,9	5,2	5,3	5,8	5,6
VZB	6,5	6,1	4,8	5,8	5,8	6,2	6,2	5,6	5,5	5,9
VZC	7,1	6,1	5,4	6,0	6,2	7,4	6,8	7,5	6,4	7,0
VZD	5,7	4,9	4,8	5,0	5,1	6,3	5,8	6,4	5,8	6,1
VZE	6,6	5,4	4,8	5,4	5,6	6,6	5,9	5,6	5,5	5,9
VZF	5,7	5,8	5,8	5,9	5,8	5,6	6,2	6,3	5,9	6,0
Z	6,3	6,1	5,1	5,6		6,2	6,0	5,5	5,6	

Tabel 4. Overzicht produktiegegevens

	% gekiemd		% bosbaar		% klasse 17-20 mm		% klasse 20-25 mm							
	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan						
VZA	93.4	92.8	88.0	85.5	4.8	5.9	3.2	1.7	3.9	38.1	36.5	16.5	15.3	26.6
VZB	99.0	97.2	95.5	94.4	3.4	3.5	1.1	0.2	1.9	46.3	34.5	16.6	22.9	29.8
VZC	96.1	99.8	95.2	98.9	1.2	0.6	1.1	0.2	0.7	27.6	13.0	3.8	3.1	12.4
VZD	92.8	95.0	88.1	89.0	3.1	5.3	1.9	1.7	2.9	32.3	25.6	10.8	14.9	20.6
VZE	95.7	98.7	93.2	96.4	4.3	3.9	1.9	1.2	2.8	45.4	42.6	16.5	24.7	32.3
VZF	96.5	95.0	90.7	91.4	5.7	4.1	2.7	1.6	3.5	46.9	28.1	15.2	19.6	27.4
Z	92.5	95.9	88.7	91.5	5.0	7.0	2.1	1.4		50.6	52.9	22.0	24.0	

	% klasse 25-29 mm		% klasse > 29 mm		% niet bosbaar		% nieten							
	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan						
VZA	39.9	36.5	5.2	6.6	5.4	7.4	6.0	3.3	5.5	4.6	5.0	6.0	3.1	4.7
VZB	40.5	45.4	5.4	11.0	3.5	2.8	2.4	1.4	2.5	2.4	1.9	1.9	1.0	1.8
VZC	63.0	60.6	3.5	24.8	0.9	0.9	0.6	1.0	0.9	0.8	0.8	0.6	0.5	0.7
VZD	49.4	50.5	3.4	7.6	4.6	6.0	7.9	3.6	5.5	4.4	4.3	6.5	3.3	4.6
VZE	42.4	42.7	1.2	7.2	2.6	2.3	0.9	1.0	1.7	2.1	1.4	0.5	0.3	1.1
VZF	33.5	41.5	4.6	17.7	5.8	3.6	4.7	2.1	4.1	5.7	1.8	4.6	2.1	3.5
Z	32.5	29.0	0.5	2.6	3.9	4.4	3.5	0.7		3.2	3.0	3.0	0.7	

	% gescheurd		% bleek		% inteelt		% overig							
	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan	Zee	Jan						
VZA	0.8	0.0	0.0	0.7	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7	0.0	0.0	0.4
VZB	0.9	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.0	0.0	0.1
VZC	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
VZD	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	1.8	0.0	0.0	0.4
VZE	0.4	0.0	0.0	0.6	0.1	0.1	0.2	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2	0.1
VZF	0.1	0.3	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3	0.0	0.0	0.3
Z	0.6	0.0	0.0	1.1	0.0	0.1	0.0	0.0		0.0	0.2	0.0	0.0	0.0

	g.v.g. 17-20 mm			g.v.g. 20-25 mm			g.v.g. 25-29 mm			g.v.g. bosbaar									
	Zee	Jan	Zwi	Zee	Jan	Zwi	Zee	Jan	Zwi	Zee	Jan	Zwi	Sto	Gem					
VZA	3.7	3.3	3.6	3.7	6.4	6.2	6.9	7.2	6.7	9.4	9.3	11.1	10.9	10.2	8.0	7.9	12.0	11.9	9.9
VZB	3.7	3.1	3.6	3.5	6.6	6.1	6.8	7.8	6.9	9.3	9.8	10.6	10.4	10.0	8.1	8.6	11.6	10.5	9.8
VZC	3.7	3.6	3.7	3.7	7.0	6.5	6.8	7.5	6.9	9.7	9.3	11.4	11.5	10.4	9.0	9.8	15.0	13.3	11.5
VZD	3.6	3.3	4.1	3.7	6.8	6.3	6.5	7.4	6.7	9.7	9.6	11.1	11.3	10.5	8.6	8.6	12.7	11.6	10.5
VZE	3.8	3.4	4.5	3.9	6.5	5.9	7.2	7.9	6.9	9.2	9.6	10.4	11.0	10.0	7.7	7.5	11.9	11.0	9.7
VZF	3.8	3.2	3.6	3.6	6.3	6.0	6.7	7.4	6.6	9.4	10.2	10.7	10.8	10.3	7.7	9.3	12.3	11.0	10.1
Z	3.7	3.4	4.0	4.6	6.5	5.9	7.3	7.9		9.1	9.1	10.7	11.0		7.3	6.8	11.0	11.2	

	totaal gewicht bosbaar			uniformiteitsindex		
	Zee	Jan	Zwi	Zee	Jan	Zwi
VZA	1375	1522	1702	1543	2.02	2.19
VZB	1499	1839	1742	1622	1.70	2.15
VZC	1661	2191	2333	1888	1.65	2.02
VZD	1464	1738	1757	1624	1.84	2.16
VZE	1396	1644	1831	1545	1.72	2.04
VZF	1359	1937	1819	1497	1.90	2.44
Z	1260	1422	1623	1544	1.59	1.81

	Sto			Gem		
	Zee	Jan	Zwi	Zee	Jan	Zwi
VZA	2.45	2.59	2.45	2.31	2.03	2.08
VZB	1.86	1.88	1.86	1.88	2.21	2.16
VZC	2.24	2.13	2.24	2.13	2.28	2.29
VZD	2.28	2.29	2.28	2.29	2.50	2.17
VZE	2.17	2.17	2.17	2.17	2.50	2.17
VZF	2.17	2.17	2.17	2.17	2.50	2.17
Z	2.17	2.17	2.17	2.17	2.50	2.17

Tabel 5. Verdeling van de cijfers die gegeven werden als beoordeling op voosheid

Per ras werden 2 velden van 25 stuks beoordeeld op alle bedrijven

de Zeeuw

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA									2	48
VZB					1		2	3	3	41
VZC							1	1	1	46
VZD									2	48
VZE	2	1		1		4		6	3	33
VZF					1	1		4	1	43
Z	1	1			1	2	6	5	3	31

Janssen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA	1			1			3	6		39
VZB	3	1	3	2	3	4	1	7	1	25
VZC	2	10	3	3	5	10	6	6	2	3
VZD	1	2	1	2	2	6	1	5	1	29
VZE	3	4	2	1	4	6	3	4	0	23
VZF	4	2		3	2	5	2	5	1	26

Zwinkels

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA								1	3	46 7 x rode stippen
VZB	2			1	2	6	4	7		28
VZC				1		9	5	6	5	24
VZD					3	3	1	4	4	35
VZE	4	1	1	1	2	3	2	4	2	30
VZF	2			1		2	2	2	4	37
Z	4	1	1	3	1		2	4	2	32

v. d. Stok

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA					1	3	2	6	10	28
VZB	8		1	2	1	4	1	2	7	24
VZC	5	3		1	2	7	4	9	10	9
VZD	3	1	1	2	4	4	4	4	14	13
VZE	14			4		3	3	5	3	18
VZF	3				2	3	2	2	5	33
Z	9	1	1	1	2	2	3	2	2	27

Tabel 6. Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen

Ras opmerkingen

VZA	staartig (9x), lang loof (2x), erg tollig, groeiringen, platte knollen, bonkig
VZB	dof (2x), kleur erg variabel, traag, staartig.
VZC	tollig (7x), wat uitgezakt, puntig, iets dikke staart
VZD	te bleek (3x), rose knop (3x), rammenas (3x), inteelt, nieten, hooggrond
VZE	kleur variabel, flets, bleke knollen, dof, iets donkere knolkleur, dikke staart
VZF	knolkleur niet uniform (3x), donkere knol, tollig, slechte uniformiteit, grove staart

Tabel 7. Overzicht houdbaarheidsgegevens (3 proefplaatsen in 2-voud)

	<u>blad</u>	<u>knollen</u>
VZA	4.3	6.3
VZB	5.5	6.2
VZC	3.5	6.3
VZD	4.5	6.2
VZE	5.3	6.3
VZF	5.5	6.2

L.s.d.5%

1.22	0.33
------	------

* Een hoger cijfer betekent beter van kleur en steviger na $\pm$ 7 dagen

Tabel 8. Overzicht fusarium toets

Absolute (0 = vrij, 3 = alle plantjes dood) en relatieve (vergelijkingsras Summerred is 100) aantastingen 11 en 15 dagen na besmetting met fusarium.

	na 11 dagen		na 15 dagen	
	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>
VZA	0.00	0.0	0.02	1.0
VZB	0.52	28.1	0.63	31.0
VZC	0.68	36.8	0.77	37.9
VZD	1.10	54.0	1.38	68.0
VZE	0.42	22.7	0.62	30.5
VZF	1.11	60.0	1.33	65.5
Sum	1.85	100.0	2.03	100.0